

**Інформація про вибіркoву навчальну дисципліну
циклу загальної підготовки**

для кафедрального каталогу вибіркoвих навчальних дисциплін на
2025/2026 н.р.

Назва дисципліни	Історія філософії права
Рівень вищої освіти	Перший, бакалавр
Курс (рік) навчання	3/5
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Вивчення дисциплін «Загальна історія держави і права», «Теорія держави і права», Історія та культура України
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра теорії та історії держави і права
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор. Обладнання: комп'ютер. Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю*	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Вивчення навчальної дисципліни «Історія філософії права» спрямоване на розвиток наступних **компетентностей**:

Загальні:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК 7. Здатність працювати в міжнародному контексті;
- ЗК 9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- ЗК 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові:

СК 1. Здатність критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття міжнародного права, права Європейського Союзу, порівняльного правознавства, враховувати темпоральний чинник та прогнозувати основні напрямки розвитку правових систем.

СК-2. Здатність формувати судження у сфері міжнародного права, права Європейського Союзу, національного права, порівняльного правознавства, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

знати:

- основні концепції і напрямки сучасної теоретико-філософської правової думки, базові ідеї, що лежать у їх теоретичному і філософському підґрунті;
- сутність основних проблем сучасних правових концепцій;
- базові принципи сучасного правового мислення як орієнтирів для належного здійснення правової діяльності;

вміти:

- вільно володіти і використовувати понятійно-категоріальний апарат, виходячи з предмету навчальної дисципліни;
- проявляти креативність, виявляти творчий підхід, ініціативу;
- формулювати юридичні конструкції і перевіряти їх на предмет адекватності шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових правових ідей;
- формулювати та викладати правові обґрунтування та висновки, пропозиції, рекомендації;
- здійснювати ведення діалогу й аргументування під час наукових дискусій;
- всебічно аналізувати державно-правову дійсність із використанням знань, отриманих у рамках навчальної дисципліни;
- здійснювати критичний аналіз існуючих правових концепцій та підходів щодо висвітлення та розв'язання сучасних проблем державно-правової дійсності;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія філософії права» є ознайомлення студентів із основними теоретико-філософськими правовими ідеями і поглядами, що склалися у сучасній теорії та філософії права; оволодіння студентми теоретико-філософськими правовими поняттями і категоріями, що відіграють основоположну роль у системі юридичних знань. У першу чергу це пов'язано з розглядом питань, що стосуються завдань та функцій теоретико-філософського осмислення правової дійсності, пріоритетних напрямів сучасної теоретико-філософської думки, концепцій праворозуміння тощо.

Тема 1. Історія філософії права в системі юридичних та гуманітарних наук

Предмет історії філософії права. Взаємозв'язок філософського, історичного та юридичного аспектів дослідження феномену права. Поняття філософсько-правового вчення, ідеї, концепції, доктрини та теорії. Проблеми методології історії філософії права. Критерії оцінки філософських та політико-правових доктрин. Періодизація розвитку світової філософсько-правової думки: історичний (хронологічний) та цивілізаційний підхід. Формаційний підхід.

Тема 2. Філософсько-правові доктрини Стародавнього Сходу.

Зародження філософсько-правової думки в Стародавньому Вавилоні та Стародавньому Єгипті. Загальні риси міфологічних уявлень про державу і право у Стародавньому Вавилоні та Єгипті.

Джерела права Стародавньої Індії. Філософсько-правові ідеї брахманізму та буддизму. Філософсько-правові ідеї Стародавнього Китаю. Вчення Конфуція про суспільство, державу і право. Принципи гуманності та ритуалу. Соціально-політичні та правові ідеї Мао-цзи. Вчення даосизму (Лао-цзи). Принцип священного не діяння. Теорія права легістів. Місце закону у системі інших соціальних регуляторів у вченні школи Фа цзя.

Тема 3. Філософсько-правові погляди в Стародавній Греції та Стародавньому Римі.

Формування філософсько-правової думки Стародавньої Греції. Досократівський період. Софісти про державу і право. Філософсько-правове вчення Платона у праці «Держава». Платон про співвідношення держави і права в діалозі «Політик». Платон про право і державу в праці «Закони». Філософсько-правове вчення Арістотеля. Порівняльний аналіз філософсько-правових ідей Платона та Арістотеля.

Філософсько-правові доктрини Стародавнього Риму. Державно-правові погляди Цицерона: поняття держави та характеристика її форм; правова теорія Цицерона. Філософсько-правові ідеї римських стоїків (Сенека, Епіктет, Марк Аврелій Антонін).

Риторико-дипломатичні школи. Міжнародно-правові ідеї римських юристів. Тлумачення ними терміна "jus gentium". Філософські і правові ідеї в працях Ульпіана, Помпонія. Основні правові інститути в організації зовнішньополітичної діяльності пізньої Римської імперії.

Тема 4. Розвиток філософсько-правової думки Середньовічної Європи та Арабського Сходу.

Філософсько-правові проблеми в теологічному світогляді середньовіччя. Канонічний напрям в розвитку міжнародно-правових поглядів. Міжнародно-

праове значення Декрету Граціана.

Філософсько-правове вчення Фоми Аквінського про види законів, про елементи державної влади, про співвідношення церкви і держави. Право війни у вченні Фоми Аквінського.

Критика теократичних ідей у вченні Марсилія Падуанського.

Філософсько-правові ідеї середньовічних юристів та богословів (Бартолода Сассоферато, Джона Вікліфа).

Ісламська філософсько-правова думка: загальна характеристика. Редігійні та юридичні школи ісламського права: сунітські (ханафійський, малікійський, шафіїтський, ханбалійський) та шіїтські (зейдитський та джафаритський) мазгаби.

Філософсько-правове вчення Ібн Рушда. Концепція ідеальної держави. Філософсько-правове вчення Ібн Халдуна: взаємодія понять «держави» та «суспільство».

Тема 5. Філософсько-правова думка доби Відродження і Реформації.

Гуманістична доктрина права епохи Відродження.

Філософсько-правове вчення Н. Макіавеллі про цілі і форми держави, про методи здійснення влади. Погляди на співвідношення політики і моралі. Макіавеллізм.

Філософсько-правові ідеї Реформації: М. Лютера, Т. Мюнцера, Ж. Кальвіна.

Ж. Боден про суверенітет державної влади, право та класифікацію законів.

Філософсько-правові ідеї раннього соціалізму: Т. Мор, Т. Кампанелла. Порівняльна характеристика концепцій ідеальних держав.

Ф. Бекон про особливості держави, форми правління та проблеми співвідношення природного і позитивного права.

Філософсько-правові ідеї Франсіско де Вітторіо – основоположника іспанської школи міжнародного права.

Тема 6. Філософсько-правова думка в Нідерландах та Англії XVII ст..

Філософсько-правова думка Нідерландів XVII ст.: загальна характеристика. Ідея природного права в європейській філософсько-правовій думці. Г. Гроцій про сутність і джерела природного права та класифікацію права. Філософія міжнародного права і раціонального юридичного мислення Гуго Гроція. Природно-правова теорія Б. Спінози. Обґрунтування демократії.

Філософсько-правові ідеї Т. Гоббса. Теорія суспільного договору та природного права. Розмежування публічної і приватно-правової сфер дії прав і обов'язків монарха і громадян.

Конституційне обмеження абсолютної влади Дж. Локка. Теорія розподілу

влад, її особливості.

Тема 7. Європейська філософсько-правова думка доби Просвітництва.

Основні філософсько-правові ідеї епохи Просвітництва. Політична філософія Вольтера. Принципи свободи, рівності людей. Класифікація законів.

Філософсько-правове вчення про державу і право Ш.-Л. Монтеск'є і його «Про дух законів». Теорія розподілу влади.

Ж.-Ж. Руссо про походження держави, поняття та види законів. Теорія народного суверенітету та його гарантії. Теорія суспільного договору та корпоративної демократії Жан-Жака Руссо.

Натуралістична концепція права Самуеля Пуфендорфа. Міжнародно-правові ідеї Пуфендорфа.

Філософсько-правові погляди Христіана Вольфа. Популяризація і розвиток міжнародно-правових поглядів Г. Гроція у вченні Вольфа.

Тема 8. Філософсько-правові концепції в Німеччині (кінець XVIII ст. - початок XIX ст.).

Загальна характеристика основних напрямків філософсько-правової ідеології

Німеччини в кінці XVIII - на початку XIX ст.

Політична філософія Еріка Берка та її послідовники.

Філософсько-правові погляди І. Канта. Категоричний імператив. Співвідношення моралі і права І. Кант як теорик правової держави. Проект «вічного миру»: міжнародно-правове значення.

Вчення Г. В. Гегеля про право і державу. Розуміння сутності права, його класифікація та основні етапи розвитку. Гегель про ідею держави. Концепція громадянського суспільства. Основні проблеми у сфері міжнародного права. Основні цивілізаційні етапи розвитку уявлень про свободу особи (східна деспотія, греко-римський світ, християнсько-германська ера) у вченні Г. В. Гегеля.

Історична школа права (Г. Гуго, Ф. Савіньї, Г. Пухта). Критика природно-правової теорії. Погляд на походження права та його залежність від історії народу, а також етапи розвитку права.

Тема 9. Філософсько-правові погляди європейських мислителів др. пол. XVIII-XIX ст. та філософсько-правова думка XX ст.

Політична філософія лібералізму – філософія свободи. Теорія утилітаризму І. Бентама. Дж. Міль про свободу та демократію. А. де Токівль про сутність демократії, її необхідні елементи, а також основні аспекти співвідношення рівності і свободи. Констан про політичну і особисту свободу, про оптимальну форму держави та ідею розподілу влади.

Еволюція поглядів на державу і право представників соціалістичного утопізму: А. де Сен-Сімона, Ш. Фур'є та Р. Оуена.

Виникнення юридичного позитивізму. Проблеми держави і права в соціології О. Конта Принципи соціократії. Дж. Остін про сутність позитивного права та особливості джерел права.

Соціологічна теорія права Р. фон Ієрінга. Теорія держави (поєднання соціологічних та юридичних методів), а також вчення про суб'єктивне право Г. Еллінека. Концепція органічного походження держави Г. Спенсера, а також розуміння сутності права.

Основні тенденції філософсько-правових концепцій на сучасному етапі.: загальна характеристика. Неокантіанські концепції права: Р. Штаммлер, Г. Радбрух та В. Науке. Неогегельянські концепції права: К. Ларенц, Г. Геллер, Д. Джентіле.

Психолочна теорія права Л. Петражицького. Теорія солідаризму Л. Дюгі. Ліберальні доктрини ХХ ст.: К. Поппер, Р. Даль, Ф. фон Гаєк (Хайек). Теорія еліт В. Парето та Г. Моски. Особливості соціологічної школи права: Є. Ерліх та Р. Паунд. Теорія правового реалізму Дж. Френка, К. Левелліна, Е. Тоффлера. Чиста теорія права Г. Кельзена. Аналістична юриспруденція Г. Харта. Сучасні концепції відродженого природного права. Філософсько-правові погляди Л. Фуллера.

Тема 10. Вітчизняна філософсько-правова думка в історичній ретроспективі.

Державно-правова концепція Ф. Прокоповича. Реформаторські ідеї С. Десницького. Вчення про конституційну монархію з розподілом гілок влади. Сковорода про ідеальну державу.

Загальні тенденції розвитку соціально-політичних філософсько-правових ідей в Україні ХІХ ст. Кирило-Мефодіївське товариство про проблеми держави і права. Філософсько-правові погляди М. Драгоманова: походження держави і права, сутність держави, розміння права та його джерел. Б. О. Кістяківський про правову державу та сутність права. Національно-демократична модель української державності С. Дністрянського. Розвиток та особливості філософсько-правових поглядів діячів УНР (М. Грушевський та В. Винниченко).

	Силабус навчальної дисципліни «Історія філософії права» Спеціальність: 293 Міжнародне право Галузь знань: 29 Міжнародні відносини
Рівень вищої освіти	Перший (бакалавр)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркової компоненти з кафедрального каталогу
Семестр	5 (другий)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Основні концептуальні положення фундаментальних філософсько-правових напрямків у історичній ретроспективі, в межах якої можна виділити філософсько-правові ідеї Стародавнього Сходу та Античності, філософсько-правові ідеї Середньовіччя, правові концепції епохи Ренесансу та Реформації, природно-правові концепції англійських та нідерландських мислителів др. пол. XVI-XVII ст., основні філософсько-правові ідеї представників французького Просвітництва та німецької політико-правової думки кін. XVIII ст. – поч. XIX ст., інших європейських мислителів др. пол. XVIII-XIX ст. та філософсько-правову думку XX ст.. Особливої уваги заслуговують філософські концепти вітчизняної правової думки. Аналізуються основні теоретико-правові напрацювання найвидатніших зарубіжних та вітчизняних представників даних філософсько-правових течій: основний зміст, положення, переваги та недоліки кожної із концепцій.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Курс спрямований на формування і розвиток професійної компетенції майбутнього правника-міжнародника, отримання більш детальних знань теоретико-правового характеру, що можуть бути використані у подальших наукових дослідженнях; більш поглиблений аналіз філософсько-правових проблем онтологічного, гносеологічного, аксіологічного та іншого спрямування. Основні завдання, які ставляться у межах вивчення даної дисципліни це ознайомлення студентів із основними теоретико-філософськими правовими ідеями і поглядами, що склалися у сучасній теорії та філософії права; оволодіння студентами теоретико-філософськими правовими поняттями і категоріями, що відіграють основоположну роль у системі юридичних знань. У першу чергу це пов'язано з розглядом питань, що стосуються завдань та функцій теоретико-філософського осмислення правової дійсності, пріоритетних напрямів сучасної теоретико-філософської думки, концепцій праворозуміння тощо.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Компілювати та аналізувати академічну літературу, використовувати основні теоретичні правові принципи та логіко-правові концепції у практичних юридичних ситуаціях, поглибити знання, що стосуються основних завдань і проблем сучасного праворозуміння, поглибити свої знання із історії вчень міжнародно-правового спрямування та власне історії міжнародного права.

<p>Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)</p>	<p>Отримані знання можна використовувати у подальшій науковій діяльності. Фундаментальні положення основних сучасних правових концепцій дозволяють ефективно вирішувати комплексні наукові та практичні проблеми, є базовим ґрунтом для захисту прав та інтересів людини і громадянина у практичному житті.</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни</p> <p>Зародження філософсько-правової думки в Стародавньому Вавилоні та Стародавньому Єгипті. Загальні риси міфологічних уявлень про державу і право у Стародавньому Вавилоні та Єгипті.</p> <p>Джерела права Стародавньої Індії. Філософсько-правові ідеї брахманізму та буддизму. Філософсько-правові ідеї Стародавнього Китаю. Вчення Конфуція про суспільство, державу і право. Принципи гуманності та ритуалу. Соціально-політичні та правові ідеї Мао-цзи. Вчення даосизму (Лао-цзи). Принцип священного не діяння. Теорія права легістів. Місце закону у системі інших соціальних регуляторів у вченні школи Фа цзя.</p> <p>Формування філософсько-правової думки Стародавньої Греції. Досократівський період. Софісти про державу і право. Філософсько-правове вчення Платона у праці «Держава». Платон про співвідношення держави і права в діалозі «Політик». Платон про право і державу в праці «Закони». Філософсько-правове вчення Арістотеля. Порівняльний аналіз філософсько-правових ідей Платона та Арістотеля.</p> <p>Філософсько-правові доктрини Стародавнього Риму. Державно-правові погляди Цицерона: поняття держави та характеристика її форм; правова теорія Цицерона. Філософсько-правові ідеї римських стоїків (Сенека, Епіктет, Марк Аврелій Антонін).</p> <p>Риторико-дипломатичні школи. Міжнародно-правові ідеї римських юристів. Тлумачення ними терміна " jus gentium". Філософські і правові ідеї в працях Ульпіана, Помпонія. Основні правові інститути в організації зовнішньополітичної діяльності пізньої Римської імперії.</p> <p>Філософсько-правові проблеми в теологічному світогляді середньовіччя. Канонічний напрям в розвитку</p>

міжнародно-правових поглядів. Міжнародно-праве значення Декрету Граціана.

Філософсько-правове вчення Фоми Аквінського про види законів, про елементи державної влади, про співвідношення церкви і держави. Право війни у вченні Фоми Аквінського.

Критика теократичних ідей у вченні Марсилія Падуанського.

Філософсько-правові ідеї середньовічних юристів та богословів (Бартоло да Сассоферато, Джона Вікліфа).

Ісламська філософсько-правова думка: загальна характеристика. Редігінні та юридичні школи ісламського права: сунітські (ханафійський, малікійський, шафіїтський, ханбалійський) та шиїтські (зейдитський та джафаритський) мазгаби.

Філософсько-правове вчення Ібн Рушда. Концепція ідеальної держави. Філософсько-правове вчення Ібн Халдуна: взаємодія понять «держави» та «суспільство».

Філософсько-правове вчення Н. Макіавеллі про цілі і форми держави, про методи здійснення влади. Погляди на співвідношення політики і моралі. Макіавеллізм.

Філософсько-правові ідеї Реформації: М. Лютера, Т. Мюнцера, Ж. Кальвіна.

Ж. Боден про суверенітет державної влади, право та класифікацію законів.

Філософсько-правові ідеї раннього соціалізму: Т. Мор, Т. Кампанелла. Порівняльна характеристика концепцій ідеальних держав.

Ф. Бекон про особливості держави, форми правління та проблеми співвідношення природного і позитивного права.

Філософсько-правові ідеї Франсіско де Вітторіо – основоположника іспанської школи міжнародного права.

Філософсько-правова думка Нідерландів XVII ст.: загальна характеристика. Ідея природного права в європейській філософсько-правовій думці. Г. Гроцій про сутність і джерела природного права та класифікацію права. Філософія міжнародного права і

раціонального юридичного мислення Гуго Гроція. Природно-правова теорія Б. Спінози. Обґрунтування демократії.

Філософсько-правові ідеї Т. Гоббса. Теорія суспільного договору та природного права. Розмежування публічної і приватно-правової сфер дії прав і обов'язків монарха і громадян.

Конституційне обмеження абсолютної влади Дж. Локка. Теорія розподілу влад, її особливості.

Основні філософсько-правові ідеї епохи Просвітництва. Політична філософія Вольтера. Принципи свободи, рівності людей. Класифікація законів.

Філософсько-правове вчення про державу і право Ш.-Л. Монтеск'є і його «Про дух законів». Теорія розподілу влади.

Ж.-Ж. Руссо про походження держави, поняття та види законів. Теорія народного суверенітету та його гарантії. Теорія суспільного договору та корпоративної демократії Жан-Жака Руссо.

Натуралістична концепція права Самуеля Пуфендорфа. Міжнародно-правові ідеї Пуфендорфа.

Філософсько-правові погляди Христіана Вольфа. Популяризація і розвиток міжнародно-правових поглядів Г. Гроція у вченні Вольфа.

Загальна характеристика основних напрямків філософсько-правової ідеології Німеччини в кінці XVIII - на початку XIX ст.

Політична філософія Еріка Берка та її послідовники.

Філософсько-правові погляди І. Канта. Категоричний імператив. Співвідношення моралі і права І. Кант як теорик правової держави. Проєкт «вічного миру»: міжнародно-правове значення.

Вчення Г. В. Гегеля про право і державу. Розуміння сутності права, його класифікація та основні етапи розвитку. Гегель про ідею держави. Концепція громадянського суспільства. Основні проблеми у сфері міжнародного права. Основні цивілізаційні етапи розвитку уявлень про свободу особи (східна деспотія, греко-римський світ,

християнсько-германська ера) у вчені Г. В.Гегеля.

Історична школа права (Г. Гуго, Ф. Савіньї, Г. Пухта). Критика природно-правової теорії. Погляд на походження права та його залежність від історії народу, а також етапи розвитку права.

Політична філософія лібералізму – філософія свободи. Теорія утилітаризму І. Бентама. Дж. Міль про свободу та демократію. А. де Токівль про сутність демократії, її необхідні елементи, а також основні аспекти співвідношення рівності і свободи. Констан про політичну і особисту свободу, про оптимальну форму держави та ідею розподілу влади.

Еволюція поглядів на державу і право представників соціалістичного утопізму: А. де Сен-Сімона, Ш. Фур'є та Р. Оуена.

Виникнення юридичного позитивізму. Проблеми держави і права в соціології О. Конта Принципи соціократії. Дж. Остін про сутність позитивного права та особливості джерел права.

Соціологічна теорія права Р. фон Іерінга. Теорія держави (поєднання соціологічних та юридичних методів), а також вчення про суб'єктивне право Г. Еллінека. Концепція органічного походження держави Г. Спенсера, а також розуміння сутності права.

Основні тенденції філософсько-правових концепцій на сучасному етапі.: загальна характеристика. Неокантіанські концепції права: Р. Штаммлер, Г. Радбрух та В. Науке. Неогегельянські концепції права: К. Ларенц, Г. Геллер, Д. Джентіле.

Психолочна теорія права Л. Петражицького. Теорія солідаризму Л. Дюгі. Ліберальні доктрини ХХ ст.: К. Поппер, Р. Даль, Ф. фон Гаєк (Хайек). Теорія еліт В. Парето та Г. Моски. Особливості соціологічної школи права: Є. Ерліх та Р. Паунд. Теорія правового реалізму Дж. Френка, К. Ллевелліна, Е. Тоффлера. Чиста теорія права Г. Кельзена. Аналітична юриспруденція Г. Харта. Сучасні концепції відродженого природного права. Філософсько-правові погляди Л. Фуллера.

Державно-правова концепція Ф.

	<p>Прокоповича. Реформаторські ідеї С. Десницького. Вчення про конституційну монархію з розподілом гілок влади. Сковорода про ідеальну державу.</p> <p>Загальні тенденції розвитку соціально-політичних філософсько-правових ідей в Україні ХІХ ст. Кирило-Мефодіївське товариство про проблеми держави і права. Філософсько-правові погляди М. Драгоманова: походження держави і права, сутність держави, розміння права та його джерел. Б. О. Кістяківський про правову державу та сутність права. Національно-демократична модель української державності С. Дністрянського. Розвиток та особливості філософсько-правових поглядів діячів УНР (М. Грушевський та В. Винниченко).</p> <p>Види занять: лекції, семінарські</p> <p>Методи навчання: проблемного викладу; навчальна дискусія; онлайн-навчання</p> <p>Форми навчання: аудиторна</p>
Пререквізити	Загальні компетенції з історії міжнародного права, історії та культури України, фундаментальні знання із теорії держави і права.
Пореквізити	Розуміння базових понять і категорій основних найвідоміших минулих та сучасних філософсько-правових концепцій, поглиблення знань теоретичного та теоретико-правового характеру. Їх детальне освоєння та аналіз може бути використане у подальшій науковій діяльності на рівні роботи в аспірантурі, при проведенні теоретико-правового дисертаційного дослідження тощо.
Інформаційне забезпечення з фонду Наукової бібліотеки та Електронного репозитарію ДВНЗ «УжНУ»	<p>Електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ»:</p> <p>Попович Т. П. Природа обов'язку у поглядах Дж. Ст. Мілля та Дж. Остіна. <i>Науковий вісник Ужгородського національного університету</i>. Серія: «Право». 2022. Випуск 73. Том 1. С. 31-36. URL: https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2023/07/10.pdf</p> <p>Попович Т. П. Розуміння обов'язку у соціологічних концепціях Г. Спенсера та Є. Ерліха. <i>Актуальні проблеми держави і права</i>. Збірник наукових праць. 2022. Випуск 94. С. 81-86. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/48323?locale=ru</p> <p>Попович Т.П. Категорія обов'язку відповідно до «чистої» теорії права Г. Кельзена. <i>Публічне право</i>. 2022. № 3 (47). С. 95-100. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/48320</p> <p>Попович Т.П. Розуміння обов'язку згідно з вченням Г. Харта. <i>Аналітично-порівняльне правознавство. Електронне наукове видання</i>. 2022. № 4. С. 41-44. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/48326</p> <p>Попович Т. П. Категорія обов'язку згідно вчення Лона Фуллера.</p>

	<i>Visegrad Journal on Human Rights</i> . 2021. № 4. P. 189 - 193. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/48537
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, проектор
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Залік, в усній формі.
Кафедра	Кафедра теорії та історії держави і права
Факультет	Юридичний факультет
Викладач (і)	Геревич Михайло Олександрович Посада: Доцент кафедри теорії та історії держави і права Вчене звання: Науковий ступінь: доктор філософії Профайл викладача: https://moodle.uzhnu.edu.ua/my/index.php Телефон: +38 0669913769 Email: mykhailo.herevych@uzhnu.edu.ua
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс, викладання українською мовою
Лінк на дисципліну	https://meet.google.com/cpg-mnkb-fgr
Робоче місце:	ауд. 43, Юридичний факультет

Завідувач кафедри

Переш І. Є.

Розробник

Геревич М. О.

* Відповідно до Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін, рекомендований обсяг дисципліни становить 4 кредити ЄКТС, форма контролю – залік.